

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/39/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116204827
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2116204827.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Ľuboslava Vanková, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. L., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: G. J., nar. XX.XX.XXXX, L. XXX/X, X., zastúpená advokátom: Mgr. Norbert Stanko, M. R. Štefánika 4280/30, Sereď a C. L., nar. XX.XX.XXXX, D. M. XXX/X, G., o zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 8P 17/2016-65 zo dňa 6. júla 2016 vo výroku o zvýšení výživného, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o zvýšení výživného m e n í nasledovne:

Výživné otca voči maloletému L. z v y š u j e s účinnosťou od 2.3.2016 zo sumy 50 eur na 120 eur, ktoré výživné je otec povinný platiť do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej. Tým sa m e n í predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 9.12.2009, č.k. 37C/185/2009-71 v časti výšky výživného na maloletého L..

II. Zročné výživné za obdobie od 2.3.2016 do 6.7.2016 v sume 277, 74 eur súd otcovi povoľuje splácať v mesačných splátkach po 8 eur, ktoré splátky je povinný poukazovať spolu s bežným výživným k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. otcovi uložil povinnosť s účinnosťou od 2.3.2016 prispievať na výživu maloletého L. sumou 150,-eur mesačne a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Dlhé výživné za obdobie od 2.3.2016 do 6.7.2016 vo výške 396,77 eur uložil otcovi povinnosť zaplatiť matke do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom II. vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Výrokom III. otcovi uložil povinnosť zaplatiť Okresnému súdu Trnava náhradu trov konania vo výške 50,- eur, do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom IV. rozhodol, že tým sa mení rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 37C/185/2009-71 zo dňa 9.12.2009 v časti výživného na maloletého L..

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie po citácii § 62 ods. 2, 3, 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 veta prvá, ods. 3 Zákona o rodine vecne odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania je zrejmé, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti uplynula dlhá doba - 6 a pol roka, došlo k podstatnej zmene pomerov najmä u maloletého L., keď za také dlhé obdobie vzrástli všetky výdavky na zabezpečenie jeho základných potrieb ako sú ošatenie, obuv, stravovanie, hygiena, okrem toho začal navštevovať

základnú školu v súvislosti s čím pribudli výdavky na vzdelávanie (školská jedáleň ročne 250,- eur, návšteva školského klubu-družina 50,- eur ročne, ZRPŠ 15,- eur ročne, mimoškolské aktivity 20,- eur ročne, jednorázové výdavky na začiatku školského roka boli vo výške 350,- eur /školská taška, peračník, školské potreby, prezuvky, telesná/), maloletý chodí 2x ročne na lyžovačku, cena jednej je približne 350,- eur /ubytovanie, strava, inštruktor/, maloletý sa venuje futbalu, s čím je výdavok 3x kopačky ročne, t.j. 70,- eur). Matka maloletého L. bola v tom čase na materskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok vo výške 164,22 eur a prídavok na maloletého vo výške 25,- eur mesačne, v súčasnosti je matka živnostníčka, podľa daňového priznania bol jej čistý mesačný príjem v roku 2015 154,31 eur a podľa jej vyjadrenia jej čistý mesačný príjem v roku 2016 je 250,- eur až 300,- eur, okrem toho poberá rodičovský príspevok vo výške 203,- eur, dňa 11.11.2011 uzavrela manželstvo, manžel je zamestnaný, dňa XX.XX.XXXX sa jej narodil maloletý K. J.. Otec bol v čase poslednej úpravy v roku 2009 zamestnaný s priemerným čistým mesačným príjmom 278,29 eur, od augusta 2015 je živnostník, z daňového priznania otca za rok 2015 vyplýva, že jeho príjmy boli 16.111,- eur a výdavky 16.338,75 eur. Dňa 30.7.2011 uzavrel manželstvo, dňa X.XX.XXXX sa mu narodil syn C., ktorý navštevuje materskú školu, manželka je zamestnaná. Ako vyplýva z výpovede otca v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti v roku 2009 bol zamestnaný v spoločnosti D., kde bol ukončený pracovný pomer z organizačných dôvodov, v roku 2012, následne pracoval ako vodič kamióna pre spoločnosť D., s.r.o., so sídlom G. - C., kde jeho príjem bol vo výške minimálnej mzdy, preto tam prestal pracovať v októbri 2014, následne od októbra 2014 do apríla 2015 znova pracoval v pôvodnej spoločnosti D., kde mal príjem 650,-eur, následne bol nezamestnaný, nepoberal štátne dávky a potom začal podnikáť. Z uvedeného vyplýva, že otec potom ako bol ukončený pracovný pomer v spoločnosti D. nemal vyšší príjem, z podnikateľskej činnosti má dokonca príjem nulový, vykazuje stratu. Pri rozhodovaní v predmetnej veci súd s poukazom na znenie ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine vychádzal zo skutočnosti, že je v schopnostiach otca dosahovať i vyšší príjem, keď ako vyplýva zo správy P. J., a.s., príjem otca pri preukazovaní jeho pomerov v súvislosti so žiadosťou o hypotekárny úver bol 800,- eur mesačne netto v spoločnosti D., a nie ako tvrdil otec 650,- eur mesačne. Pracovný pomer podľa tvrdenia otca skončil dohodou, nakoľko nemal už zamestnávateľ toľko zákaziek a nemal pre neho toľko práce, preto sa dohodli na skončení pracovného pomeru.

Z uvedeného vyplýva, že otec nemal vážny dôvod na ukončenie pracovného pomeru dohodou, zvlášť s poukazom na skutočnosť, že nemal zabezpečenú žiadnu ďalšiu prácu napriek tomu, že mal dve vyživovacie povinnosti.

Súd neuveril tvrdeniu otca, že nemá žiadny zisk z podnikania, keď súdu nie je zrejmé z akého dôvodu si otec do nákladov zahŕňa výdavky na pohonné hmoty a opravy nákladných áut, ktoré vlastní jeho otec, tvrdí, že to robil ako sprostredkovateľ (z čoho by mal mať napokon príjem tak za sprostredkovateľskú činnosť ako aj za prácu); súd je tiež toho názoru, že ak by skutočne podnikateľská činnosť otca bola stratová, tak by v nej otec nepokračoval. Tieto skutočnosti otec nemal snahu súdu dôveryhodne ozrejmiť. Čo sa týka výdavku na osobnú spotrebu vo výške 15.644,40 eur, na ktorú poukazoval zástupca matky a ktorú otec odôvodnil ako vrátenie pôžičky svojmu otcovi, z účtovných dokladov vyplýva, že medzi príjmy nezahrnuté do základu dane patrí aj pôžička, dotácia dňa 30.11.2015 vo výške 17.000,- eur, čím mal súd potvrdené, že sa jednalo o vrátenie pôžičky na podnikanie.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti bol súd toho názoru, že je v schopnostiach otca dosahovať mesačný zárobok minimálne vo výške 800,- eur, preto podľa názoru súdu určená výška vyživovacej povinnosti zodpovedá citovaným zákonným ustanoveniam, teda odôvodneným potrebám maloletého L. ako i zárobkovým možnostiam a schopnostiam povinného - otca a matky maloletého.

Súd vyživovaciu povinnosť otca zvýšil s účinnosťou od 2.3.2016 tak, ako žiadala matka, keď v zmysle citovaného ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine, výživné možno priznať len odo dňa začatia konania, resp. tri roky spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. V danej veci bol návrh podaný dňa 2.3.2016, súd nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa pre zvýšenie výživného za obdobie spätne od podania návrhu.

Nakoľko výživné bolo zvýšené spätne od 2.3.2016, otcovi vzniklo dlžné výživné za obdobie od 2.3.2016 do 6.7.2016 vo výške 396,77 eur (pomerná časť za mesiac marec 2016 a to 100,- eur, t.j. suma o ktorú sa zvýšila výška výživného deleno 31 dní krát 30 dní = 96,77 eur + 3 mesiace t.j. apríl 2016 až jún 2016 krát 100,- eur = 300,- eur, t.j. spolu 396,77 eur).

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Podľa Čl.3 ods. 1,2 Civilného mimosporového poriadku, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. (ods. 1) Ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú

by prijal, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.(ods. 2)

Zároveň súd v súlade s citovaným Čl.3 ods. 1,2 Civilného mimosporového poriadku, uložil otcovi povinnosť zaplatiť náhradu trov, ktoré štátu vznikli v súvislosti s náhradou hotových výdavkov za bankovú informáciu, priznaných P. J., a.s. J. uznesením tunajšieho súdu č.k. 8P/17/2016-62 zo dňa 23.6.2016 vo výške 50,- eur a poukázaných zo štátnych rozpočtových prostriedkov súdu, keďže dôkaz slúžil na preukázanie jeho zárobkových pomerov.

Súčasne súd s poukazom na ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine, zmenil posledné rozhodnutia súdu o výživnom.

3. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec maloletého, rozsudok považuje za nesprávny, nakoľko súd nesprávne zhodnotil skutkový stav a nesprávne aplikoval rodinné hmotné právo. Poukazuje na to, že rozsudkom mu bolo zvýšené výživné trojnásobne na 150,- eur a takto zvýšené výživné nezodpovedá majetkovým pomerom odvolateľa. Súd sa nijako nevysporiadal s tým, v čom vidí také zásadné zlepšenie majetkových pomerov oproti roku 2010. Súd neprihliadol ani na to, že sa mu narodilo ďalšie dieťa. Súd nijak neuviedol vzťah medzi určeným výživným a preukázanými výdavkami dieťaťa, pretože z rozsudku vyplýva, že ročné výdavky na dieťa sú v sume 755,- eur ročne, t.j. 62,- eur mesačne a ak sa k tomu pripočíta aj časť pripadajúca na stravu a bývanie, neprekročia výdavky sumu 100,- eur mesačne. Súd nijako nezodôvodnil relevanciu príjmov otca a výdavkov maloletého k sume 150,- eur. Výživné sa javí byť len ako aritmetický priemer medzi navrhovaným výživným a doterajším výživným. Navrhuje, aby napadnuté rozhodnutie odvolací súd zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, prípadne, aby návrh zamietol.

4. K doručenému odvolaniu sa vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol rozsudok potvrdiť, pretože od poslednej úpravy výživného uplynulo takmer 7 rokov, maloletý je v súčasnosti žiakom tretieho ročníka základnej školy, čím prišlo u neho k zásadnej zmene pomerov.

5. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka prostredníctvom advokáta tak, že s tvrdeniami otca nesúhlasí, pretože vo veci výživného bolo naposledy rozhodované rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 37C 185/2009 z 09.12.2009 a od tejto doby sa výrazne zmenili pomery na strane maloletého, ktorý nastúpil do základnej školy s čím sú úzko spojené výdavky na vzdelávanie, oblečenie, hygienu a mimoškolské aktivity maloletého. Naopak otec neuniesol svoje tvrdenia o nedostatočnom príjme, ktorý by mu tak pokryl zvýšené výživné a upraveným daňovým priznaním sa snažil navodiť dojem nízkeho príjmu ba dokonca straty. V peňažnom denníku sa vyskytla položka, ktorá bola zámerne preúčtovaná, aby otec vytvoril neziskovosť v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Prostredníctvom bankového domu P. banka bolo jednoznačne preukázané, že otec si zobral hypotéku vo výške 80.000,- eur a v žiadosti uviedol čistý mesačný príjem 800,- eur. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne a odzrkadľuje správne zistený skutkový stav v rámci dokazovania.

6. K vyjadreniu matky sa vyjadril otec. S tvrdeniami vo vyjadrení nesúhlasí, pretože príjem dostatočne preukázal daňovým priznaním a odmieta, že sa snažil navodiť dojem nízkych príjmov. Tieto tvrdenia sú účelovo vykonštruované, za svojimi tvrdeniami si stojí.

7. Kolízny opatrovník podal vyjadrenie k vyjadreniu otca. Uviedol, že sa pridrižava doterajšieho vyjadrenia zo dňa 14.09.2016.

8. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a ustanovení zákona č. 161/2015 Z. z. CMP účinného od 1.7.2016, pričom podľa ustanovenia § 2 ods. 1CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak (tzv. vzťah subsidiarity).

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou - účastníkom, v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté uznesenie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) postupom tak, že na úradnej tabuli súdu oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca je čiastočne dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na obsah preskúmaného rozsudku i argumenty otca predstreté v odvolacom konaní bolo posúdiť, či sú splnené podmienky na zvýšenie výživného.

11. Matka maloletého sa návrhom podaným na súde 2.3.2016 domáhala zvýšenia výživného na maloletého L. zo sumy 50 eur na sumu 250 eur od podania návrhu.

12. Odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie podmienok na zvýšenie výživného, keď prvoinštančný súd vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a na jeho základe dospel k správnym skutkovým zisteniam, nesprávne dospel k záveru, že určená výška zvýšeného výživného zodpovedá schopnostiam otca dosahovať zárobok minimálne vo výške 800 eur.

13. V zmysle súdom prvého stupňa aplikovaného ustanovenia § 78 Zákona o rodine i v spojení s ustanovením § 231 CSP, dohody i súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery, resp. ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a trvanie dávok, pričom zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Hmotno-právnu podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom je teda zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov.

14. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia pritom prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti pritom súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

16. V zmysle ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

17. Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené

potreby pritom nezahŕňajú iba základne nároky dieťaťa, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného (ako sú napr. liečebné náklady). Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciú povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane dieťaťa je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať mu výživné a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

18. Po posúdení súdom prvej inštancie zistených a preukázaných možností, schopností a majetkových pomerov oboch rodičov maloletého s prihliadnutím na jeho odôvodnené potreby, odvolací súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre zvýšenie výživného. K ostatnému určeniu výživného došlo rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 37P/185/2009-71 zo dňa 9.12.2009 (právoplatným 29.1.2010). Vtedy bolo otcovi určené výživné na L. na 50 eur. V tom čase rodičia inú vyživovaciú povinnosť nemali. Matka bola v tom čase na rodičovskej dovolenke, jej príjem bol vo forme rodičovského príspevku vo výške 164,22 eur a prídavku na maloletého vo výške 25,- eur mesačne. Otec bol zamestnaný s priemerným čistým mesačným príjmom 278,29 eur. Maloletý L. mal v tom čase 2 roky. Na strane maloletého došlo k zmene pomerov tým, že od ostatnej úpravy výživného od roku 2009 vyrástol, je starší o 6 a pol roka rokov, fyzicky i duševne vyspelejší, v dôsledku čoho sa úmerne veku podstatne zvýšili aj náklady spojené s uspokojovaním odôvodnených potrieb pre jeho výchovu, vývoj a výživu. Maloletý začal navštevovať základnú školu v súvislosti s čím pribudli výdavky na vzdelávanie (školská jedáleň ročne 250,- eur, návšteva školského klubu-družina 50,- eur ročne, ZRPŠ 15,- eur ročne, mimoškolské aktivity 20,- eur ročne, jednorázové výdavky na začiatku školského roka boli vo výške 350,- eur /školská taška, peračník, školské potreby, prezuvky, telesná/), maloletý chodí 2x ročne na lyžovačku, cena jednej je približne 350,- eur /ubytovanie, strava, inštruktor/, maloletý sa venuje futbalu, s čím je výdavok 3x kopačky ročne, t.j. 70,- eur). V súčasnosti je matka maloletého živnostníčka, podľa daňového priznania bol jej čistý mesačný príjem v roku 2015 154,31 eur a podľa jej vyjadrenia jej čistý mesačný príjem v roku 2016 je 250,- eur až 300,- eur, okrem toho poberá rodičovský príspevok vo výške 203,- eur, dňa 11.11.2011 uzavrela manželstvo, manžel je zamestnaný, dňa XX.XX.XXXX sa jej narodil maloletý K. J.. Otec maloletého je od augusta 2015 je živnostník, z daňového priznania otca za rok 2015 vyplýva, že jeho príjmy boli 16.111,- eur a výdavky 16.338,75 eur. Dňa 30.7.2011 uzavrel manželstvo, dňa X.XX.XXXX sa mu narodil syn C., ktorý navštevuje materskú školu, manželka je zamestnaná.

19. Správne prvoinštančný súd vychádzal zo skutočnosti, že došlo k výraznej zmene pomerov. Podľa zaužívanej súdnej praxe platí, že výživné rodiča na všetky jeho deti by malo byť určené v rozmedzí 25 - 30% z jeho príjmu, čo súd prvej inštancie pri rozhodovaní o zvýšení výživného nedostatočne zohľadnil. Vzhľadom na existenciu dvoch vyživovacích povinností u otca maloletého, je dôvodným pri určení výšky výživného vychádzať zo sumy 25% z príjmu otca, čo predstavuje sumu 200 eur, ktorú sumu je potom potrebné rozdeliť medzi dve deti. Maloletý C. je mladší, takže na neho pripadne menší rozsah ako na maloletého L.. Pri súčasnom zohľadnení opodstatnených výdavkov rodičov nevyhnutných na krytie ich osobných potrieb, ich možností a schopností odvolací súd dospel k záveru, že otec maloletého má možnosť a schopnosť platiť na výživu maloletého L. sumou 120 eur mesačne. Sumu zvýšeného výživného môže otec maloletého zo svojho príjmu, uhradiť bez toho, aby ohrozil uspokojovanie svojich základných životných potrieb. Na druhej strane takto určené výživné spolu s primeraným výživným od matky a prídavkami na dieťa umožní uspokojiť odôvodnené potreby maloletého.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zvýšení výživného tak, že otcovi zvýšil výživné na maloletého L. na sumu 120 eur, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

21. Dlh na zročnom výživnom vzniknutý spätným zvýšením výživného pre maloletého a platením výživného povinným za rozhodné obdobie od 2.3.2016 (podanie návrhu na súd) do 6.7.2016 (rozhodnutie prvostupňového súdu) predstavoval sumu 277,74 eur, keďže povinný mal v uvedenom období zaplatiť výživné v sume 476,13 eur (výživné od 2.3.2016 do 31.3.2016 v sume 116,13 eur, t. j. 120 eur : 31 dní x 30 dní, výživné od 1.4.2016 do 6.7.2016 v sume 360 eur, t. j. 120 eur x 3 mesiacov), od ktorej sumy odrátal odvolací súd sumu 198,39 eur, ktorú sumu povinný v uvedenom období zaplatil (výživné od 2.3.2016 do 31.3.2016 v sume 48,39 eur, t. j. 50 eur : 31 dní x 30 dní, výživné od 1.4.2016 do 6.7.2016 v sume 150 eur, t. j. 50 eur x 3 mesiacov). Zameškané výživné celkom v sume 277,74 eur uložil odvolací súd povinnému zaplatiť v splátkach po 8 eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok, čo znamená, že ak otec zmešká, čo i len jednu splátku, stane sa splatným celý dlh.

22. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

24. Podľa § 57 CMP povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

25. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Podľa ods. 2, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

27. V mimosporových konaniach upravených CMP platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil. Každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady aj výnimky a to v zmysle § 53 <., ktorý pripúšťa v ňom uvedených konaniach rozhodnutie o náhrade trov konania na základe zásady úspechu v konaní a v zmysle § 55, ktorý oprávňuje súd priznať náhradu trov konania aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé, pričom zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať. Pre aplikáciu § 55 <.nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní, avšak uvedené platí len v prípade, ak bol podaný návrh na rozhodnutie o náhrade trov konania podľa § 57 CMP. Zo spisového materiálu nevyplýva návrh matky ani otca na rozhodnutie o náhrade trov konania. Nebolo preto dôvodným náhradu trov konania niektorému z účastníkov priznať.

28. S poukazom na vyššie uvedené teoretické východiská, o nároku na náhradu trov konania, odvolací súd rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52, § 57 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keď nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP.

29. Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).